

Kéc az én szívem, ó, Istenem...

Nehéz harcaimba került elhagyni ezt a két gyülekezetet. Mi lesz azokkal, akik elindultak az új életre, és azokkal, akik ellenálltak az ige követelményének? Egy újabb költözködés terhe is nyomasztott. Akkor már megérkezett Mária Magdolnánk is, ötödik gyermekünk. Az igében megkaptuk a választ. „Kész az én szívem, ó, Istenem...”, olvastam a Zsolt 57,8-ban. A „Kész”-t „Kéc”-nek értettem, egy kis humorral. Feletteseim ugyanis Margitta mellé, Magyarkécre rendelték. Elfogadtuk, és hálát is adtunk érte. Kopott bútorainkkal mi is útra keltünk. 1956-ban megérkezett hatodik gyermekünk is, Péter. Benépesítettük a parókiát, és elkezdődött életünk új szakasza.

Én előbb érkeztem a gyülekezetbe. Egy presbiter adott szállást, amíg a család megérkezett. Minden jóval elláttak, s ez gyógyulás volt számomra annyi vihar után. Itt voltam tanúja egy igen emlékezetes jelenetnek. Az istállóból a kertbe szabadult egy nagyszerű két-hároméves csikó. Örült a szabadságnak, és vágatva száguldott a káposzta s egyéb kerti vetemények között, a háziasszony nem nagy öröme. A paripát nem lehetett jobb belátásra bírni. Az utcán szekéren haladt egy idősebb, számomra akkor még ismeretlen atyafi. Bejött a színhelyre, s kért egy hosszú szénahordó kötelet. A kifeszített kötéllal, annak két végét fogva, az egyik sarokba tereltük a jókedvű állatot. S ekkor Somogyi Feri bácsi szép nyugtató szóval: ejnye te, ejnye te, megközelítette a párolgó állatot. Lassan a tenyerét is rátette. Ütögette, simogatta, cirógatta édes, szép ízes szavakkal, s egy váratlan pillanatban a nyakába ugrott, két kezét összekulcsolta, s vitette magát most már az ijedségtől száguldó paripával. Lába nem érte a földet, csak csüngött a nyakán, s mi lélegzetvisszafojtva lestük: mi kerekedik ki ebből. A tüzes jószág rózta a köröket, de az iramból lassan engedett. A csitító szó ekkor sem maradt el, s a csikó végül kimerülten adta meg magát. Azontúl engedelmes volt. Legyőzetett. Diadalmat vett rajta a szép szó és a határozottság. A Feri bácsi nevelési módszerét meg kellett tanulni, s alkalmazni a mindennapi életben is. Ez az állatszélidítő s egyben embersze-

líditó Feri bácsi huszárőrmesterként harcolta végig az első világháborút.

Megkezdődött ismerkedésem a gyülekezettel. A vacsorái meghívások jó alkalmat szolgáltatnak erre. Egy ilyen vendégségben ismét találkoztam Somogyi Feri bácsival, a volt huszáremberrel. Hitelesen lefestette a gyülekezet életét. Tizenöt éve be sem tette a lábát a templomba, de nemcsak ő, mások sem nagyon. Szörnyű dolgokat mondott el a lelkipásztorok viselkedéséről. Az egyik falubeli azzal indokolta templomtól való távolmaradását, hogy szolgálva lévén a gazdálkodó lelkésznel nem tudta magához venni a szent jegyeket, mert tapasztalata szerint trágyahányás után a lelkész mosdatlan kézzel kapta magára a palástot, és úgy ment úrvacsorát osztani. Megtörtént, hogy a gyülekezet tagjai részegen szedték ki papjukat az árok-ból, s onnan támolgyott az istentiszteletre. És még sok egyéb. Nem is bírom leírni őket.

A vacsorán bölcs szavakkal, fájdalmasan mondta:

– Tudja, tiszteletes úr, értünk már nem kár, nekünk már nem sok van hátra, de mi lesz a gyermekeinkkel, unokáinkkal? – A helyzet illusztrálására elmondott egy történetet: – Egy falusi lovasgazdának a nagyváradi Körös-híd előtt megvadultak a lovai. A gazda minden erejét megfeszítve tartotta a gyeplőszárat. Előttük a mély szakadék, s csak az utolsó pillanatban tudta megfékezni a jószágot. A járókelők tanúi voltak a jelenetnek, s közülük többen megrótták a kocsi gazdáját: miért vakmerősködik, és kockáztatja a maga életét is. Úgy érveltek: „Maga még erőteljes ember, ha a lovak odavesznek, még lehetnek lovai, ha a szekér lezuhan, még vehet szekeret, de ha élete rámeleg, azt már nem lehet jóvátenni.” A gazda csendesen mosolygott a bajusza alatt, s a kasfarba mutatott: „Emberék, látják, ott alszik a gyermek.” Az életünk is rámeleg, de a gyülekezet, a faluközösség „kasfárában” alvó vagy már felébredt gyermekért nem, nem engedhetjük el, tiszteletes úr, a gyeplőszárat!

Akkor azt kérdeztem tőle:

– Ha ezentúl nem lennének botrányok a gyülekezetben, s a lelkipásztor valóban pásztor kívánna lenni, akkor eljönne a templomba?

– Megígérem maguk előtt, hogy soha nem maradnék el az Isten házából!

Az öreg Feri bácsi is meghívott disznótoros vacsorára. Akkor már néhányan komolyan kezdték venni az evangéliumot a fiatalabbak nemzedékéből is. Azok is ott voltak. Megtelt a ház énekkel, igeszórással és közös imádkozással. Kértük Istent, adjon megépülést, és vezesse a gyülekezetet az engedelmesség útjára. Akkor váratlanul, életében először a házigazda, Feri bácsi is imádkozni kezdett. Soha még ilyen imádságot nem hallottam. Úgy ömlöttek ki belőle a mondatok a maguk természetességében. Megkísérlem visszaadni néhány mondatát: „Ó, én Istenem, egy nagy bűnös ember könyörög hozzád. Csudálom, hogy szóba állasz velem, istentelen ember voltam. Hányszor mondta a drága feleségem: te Feri, te Feri, ne káromkodj, mert egyszer megver az Isten... Hogy nem szakadt rám az ég, hogy is nem tett földönfutóvá engemet, a leggonoszabbat, de hála neked mennybéli szent Úristen. Nem akartad vesztemet. Nekem is adtad Fiadat. Ezentúl Somogyi Feri új ember kíván lenni. Isten engem úgy segítjen, ámen.” Az egész disznótoros vendégsereg rámondta: ámen!

Feri bácsi új élete ott is lemérhető volt, hogy mint a falu borbélyja többé nem volt hajlandó vasárnap reggel senkit sem fogadni. Mindenkinek tudomására hozta: szombat délben befejezi a mezei munkát, és mindenkinek rendelkezésére áll, akinek ügye van vele. Még a román őrmester is így nyilatkozott:

– Az öreg Somogyival csakugyan történt valami, mert még engem sem fogad vasárnap reggel...

Ilyen Somogyi bácsik hiányoznak nagyon a mi gyülekezteinkből!